

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 0. december 2009

3. udkast
Revideret ændringsforslag fra fødevareministeren

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme

(Ophævelse af regler om husdyrhold og arealkrav, ophævelse af arealgrænse for erhvervelse og forpagtning, ændring af reglerne om bopælspligt og lempelse af reglerne om personers og selskabers erhvervelse, herunder ophævelse af reglerne om fortrinsstilling)

[af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Fødevareministeren har stillet 18 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2009 og var til 1. behandling den 29. oktober 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 16. juli 2009 dette udkast til udvalget, folketingsåret 2008-09 jf. FLF alm. del – bilag 342. Den 8. oktober og 12. november 2009 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Hanne Blok-Pedersen, København N,
Dansk Gartneri og
Aage V. Jensen Naturfond.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 34 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

[]

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *fødevarerministeren*, tiltrådt af <>:

§ 1

1) I *underoverskriften* udgår: », herunder ophævelse af reglerne om fortrinsstilling«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 15]

2) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 2, *stk. 4*, indsættes efter »uanset kapitalandelens størrelse.«: »Tilsvarende gælder for en person, der ejer 1/5 af kapitalen i et selskab efter lovens § 21, nr. 3, jf. § 16, stk. 2, hvis den pågældende som ankermand skal opfylde betingelserne for personlig erhvervelse af ejendommen.«

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 15]

3) I § 6, *stk. 1, nr. 3*, udgår »fritliggende«.

[Lempelse af reglerne om ophævelse af landbrugspligt ved supplerings]

4) I den under *nr. 8* foreslåede affattelse af § 8 ændres i *stk. 1* »§ 12, §§ 14-16« til: »§§ 12-16«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

5) I den under *nr. 8* foreslåede affattelse af § 8 ændres i *stk. 5* »§ 12, §§ 14-16« til: »§§ 12-16«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

6) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 12 indsættes i *stk. 1* efter »pligten til fast bopæl i § 8«: », jf. dog *stk. 2*«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 7]

7) I den under *nr. 14* foreslåede affattelse af § 12 indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2*. Er erhververen eller dennes børn under 18 år i forvejen ejer eller medejer af en eller flere landbrugsejendomme, kan den pågældende erhverve adkomst på yderligere en landbrugsejendom i landzone, hvis reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord, jf. §§ 31-33, er opfyldt, når erhververen efter erhvervelsen vil være ejer eller medejer af et areal på mere end 150 ha.

Stk. 3. Ved opgørelse af arealet efter *stk. 2* medregnes ikke de fradragbare arealer, der er anført i § 10, *stk. 5*«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 16]

8) Nr. 15 udgår og i stedet indsættes:

»**15. § 13** affattes således:

»§ **13**. En landbrugsbedrift, der består af flere landbrugsejendomme i landzone, kan helt eller delvist erhverves af en person, der ikke i forvejen er ejer eller medejer af en landbrugsejendom, hvis

- 1) overdrageren har haft lovlig adkomst på alle landbrugsejendomme inden for bedriften, og
- 2) erhververen inden 6 måneder efter erhvervelsen opfylder pligten til fast bopæl, jf. § 8.««

[Opretholdelse af reglerne om erhvervelse af en samlet bedrift]

9) I den under *nr. 17* foreslåede affattelse af § 16, *stk. 2*, indsættes efter »12,«: »13,«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

10) I den under *nr. 19* foreslåede affattelse af § 17 ændres i *stk. 1* og *2* to steder »§ 12 og §§ 14-16« til: »§§ 12-16«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

11) I den under *nr. 21* foreslåede affattelse af § 20 affattes *stk. 1, nr. 2*, således:

»2) opfyldte betingelserne for personlig erhvervelse af ejendommen, jf. §§ 12-15 og 17.«

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

12) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 29 indsættes i *stk. 1* efter »praktiserende landinspektør,«: »jf. dog *stk. 2*,«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 13]

13) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 29 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2*. Når erhververen ved køb af suppleringsjord vil være ejer eller medejer af et areal på mere end 150 ha, gælder reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord, jf. §§ 31-33.«

Stk. 2-4 bliver herefter *stk. 3-5*.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 15]

14) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 29, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, indsættes efter »*stk. 1*«: »og *2*«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 13]

15) Nr. 27 udgår.

[Opretholdelse af reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord]

16) Efter *nr. 26* indsættes som nye numre:

»**01.** I § 31, *stk. 1*, ændres »100 ha« til: »150 ha«.

02. I § 31, *stk. 2*, ændres »100 ha« til: »150 ha«.

03. I § 31 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3*. Der kan højst opnås fortrinsstilling til 40 pct. af jorderne til den erhvervede landbrugsejendom eller af det erhvervede areal.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

04. § 31, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1-3 medregnes ikke de i § 10, stk. 5, anførte fradragsarealer.«

05. § 32, stk. 2, nr. 2, affattes således:

»2) opfylde de krav til en jordbrugsuddannelse, der fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri,«

06. § 32, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) være villig til at betale den aftalte handelspris for jorden, medmindre den afviger væsentligt fra markedsprisen, og«

07. I § 32, stk. 4, ændres »§ 12, stk. 5,« til: »§ 10, stk. 5,«.

08. § 33, stk. 1, affattes således:

»§ 33. Bestemmelserne om fortrinsstilling til suppleringsjord i §§ 31 og 32 finder ikke anvendelse ved køb af jord til supplerings af en hovedejendom, jf. stk. 4, der ved supplerings ikke overstiger 150 ha, bortset fra fradragsarealer, jf. § 10, stk. 5. Hvis en ejer af en landbrugsejendom efter den 1. november 2006 har suppleret ejendommen efter reglerne om supplerings af hovedejendom i 1. pkt., skal der ved arealgrænsen på 150 ha tillige medregnes landbrugspligtige arealer, som den pågældende efterfølgende har fraskilt ejendommen, men som den pågældende fortsat er ejer eller medejer af.«

[Opretholdelse og justering af reglerne om fortrinsstilling]

17) I den under nr. 32 foreslåede affattelse af § 50, stk. 1, nr. 1 og 2, ændres i nr. 1 »§ 12, §§ 14-16« til: »§§ 12-16«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 8]

18) I den under nr. 32 foreslåede affattelse af § 50, stk. 1, nr. 1 og 2, ændres i nr. 2 »§ 29, stk. 3« til: »§ 29, stk. 4«.

[Konsekvensændring som følge af den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 13]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

De foreslåede ændringer er en konsekvens af, at reglerne om fortrinsstilling fortsat skal være gældende, jf. bemærkningerne til nr. 15.

Personer, der opfylder betingelserne for at erhverve en landbrugsejendom i sameje efter lovens § 16, kan også få en tilladelse efter lovens § 21 til at erhverve ejendommen i selskabsform. Med den foreslåede bestemmelse i nr. 2 præciseres det, at den person, der som ankermand efter lovens § 16 skal opfylde lovens erhvervsregler, også betragtes som medejer af den selskabsejede ejendom i relation til vurderingen af, om reglerne om fortrinsstilling skal finde anvendelse. Reglen sikrer, at bestemmelsen om medejerskab gælder parallelt i både § 20 og § 21 selskaber.

Til nr. 3

Efter de gældende regler kan fritliggende parceller i landzone med helårs- eller fritidsboliger suppleres op til under 2 ha, hvis parcellen efter suppleringen udgør en sammenhængende lod. Ved fritliggende forstås i denne sammenhæng, at der ikke ligger andre beboelsesbygninger inden for en afstand på 100 m fra beboelsen på den pågældende ejendom.

Hvis parcellen ikke er fritliggende, kan den suppleres op til et samlet areal på højst 5000 m².

Med forslaget lægges der op til en forenkling af reglerne, idet det foreslås at give mulighed for, at alle parceller i landzone med helårs- eller fritidsboliger kan suppleres op til 2 ha uden landbrugspligt.

Reglen gælder som nævnt kun parceller i landzone. Parceller i byzone og sommerhusområder er således ikke omfattet af denne regel.

Til nr. 4, 5, 9, 10, 11 og 17

Ændringsforslagene er en konsekvens af, at lovens § 13 vedrørende mulighederne for erhvervelse af en bedrift ikke ophæves, jf. bemærkninger til nr. 8.

Til nr. 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16 og 18

Med de foreslåede ændringer lægges der op til, at reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord fortsat skal være gældende, dog med visse justeringer.

Grænsen for, hvornår det skal undersøges, om der er naboer, der ønsker fortrinsstilling, foreslås hævet fra 100 ha til 150 ha. Det er således først, når en person ved erhvervelse af yderligere landbrugsejendomme eller ved køb af suppleringsjord vil blive ejer eller medejer af mere end 150 ha, at der kan være tale om fortrinsstilling. Baggrunden for dette forslag er at give landmænd større mulighed for strukturudvikling uden at skulle afgive jord i forbindelse med fortrinsstilling.

Samtidig foreslås grænsen for suppleringsjord af en hovedejendom hævet fra 125 ha til 150 ha. Med forslaget vil en landmand således altid kunne supplere sin hovedejendom, typisk bopælsejendommen, op til 150 ha, uden at naboer kan gøre fortrinsstilling gældende. Dette gælder som hidtil uanset arealet af de øvrige ejendomme, som vedkommende ejer.

Det foreslås endvidere, at der højst kan opnås fortrinsstilling til 40 pct. af jorderne til den erhvervede ejendom eller til det erhvervede areal. Ved denne opgørelse medregnes, ligesom ved grænsen på 150 ha, ikke fradragsarealer (f.eks. fredskovsarealer og arealer helt uden jordbrugsmæssig værdi).

Den nabolandmand, der gør fortrinsstilling gældende, kan som hidtil kun gøre fortrinsstilling gældende op til arealgrænsen på 70 ha. Vedkommende skal endvidere som hidtil være ejer eller medejer af en eller flere landbrugsejendomme, hvis areal er på mindst 30 ha, eller som har et arbejdsbehov på mindst 900 timer årligt, og selv drive sin eller sine landbrugsejendomme.

Selvom uddannelseskrauet ved erhvervelse i fri handel foreslås ophævet, foreslås det, at der fortsat skal gælde et uddannelseskrauet for de naboer, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende. Dette uddannelseskrauet skal i princippet svare til det hidtidige uddannelseskrauet ved erhvervelse af ejendomme over 30 ha.

Det foreslås desuden, at det præciseres, at den landmand, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende, skal være villig til at betale den aftalte handelspris for jorden. Det vil dog stadig være aktuelt, at jordbrugskommissionen i visse situationer skal ind og vurdere, hvad prisen skal være. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis den primære erhverver har erhvervet en hel ejendom med bygninger, og

der skal fastsættes en pris på en del af arealet, eller hvis der inden for ejendommen er tale om arealer af meget forskellig bonitet.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler, hvorefter der ikke kan klages over jordbrugskommissionernes prisfastsættelse, således at dette ikke vil forlænge sagsbehandlingstiden.

Det bemærkes i øvrigt, at de deklARATIONER om hvilende fortrinsstilling, der er tinglyst i medfør af den tidligere landbrugslov fra 1999, kan aflyses. Der er således ikke med de foreslåede lempelser i erhvervsreglerne med hensyn til hvor mange landbrugsejendomme, den enkelte landmand må eje, behov for at opretholde disse deklARATIONER.

Til nr. 8

Når reglerne om fortrinsstilling opretholdes, vil der fortsat være behov for de særlige regler i § 13, hvorefter en person kan erhverve en samlet bedrift, uden at det skal undersøges, om der er naboer, der ønsker fortrinsstilling.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen om erhvervelse af en bedrift opretholdes. Som konsekvens af, at det foreslås, at kravene om alder, uddannelse og egen drift ved erhvervelse i fri handel bortfalder, foreslås det, at disse krav heller ikke skal gælde ved erhvervelse af en samlet bedrift.

Samtidig præciseres det i lovteksten, at reglerne også gælder i situationer, hvor der erhverves en del af en landbrugsbedrift.

*Torsten Schack Pedersen (V) nfmd. Tina Nedergaard (V) Henrik Høegh (V) Jens Kirk (V)
Eyvind Vesselbo (V) René Christensen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Anita Christensen (DF)
Tage Leegaard (KF) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S) Julie Skovsby (S)
Benny Engelbrecht (S) Kristen Touborg (SF) Pia Olsen Dyhr (SF) Bente Dahl (RV)
Per Clausen (EL)*

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 39

Bilagsnr. Titel

1	Høringssvar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Henvendelse af 28/10-09 fra Hanne Blok-Pedersen, København N
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Høringssvar fra jordbrugskommissionerne, fra fødevareministeren
5	Henvendelse af 10/11-09 fra Aage V. Jensen Naturfond
6	Henvendelse af 19/11-09 fra Dansk Gartneri
7	1. udkast til betækning
8	Henvendelse af 2/12-09 fra Aage V. Jensen Naturfond
9	Ændringsforslag fra fødevareministeren
10	Ændringsforslag fra fødevareministeren
11	Kopi af brev fra udvalgets formand til fødevareministeren om høringsrunde af ændringsforslag
12	Offentlig høring om lovforslaget
13	Høringssvar og høringsnotat samt revideret ændringsforslag vedrørende fortrinsstilling, fra fødevareministeren
14	Program for høringen den 10/2-2010
15	Teknologirådets Høringsmappe til høring om ændringer i landbrugsloven

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 39

Spm.nr. Titel

1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 28/10-09 fra Hanne Blok-Pedersen, København N, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om hvorvidt det er muligt at tilpasse reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord således, at den nabo, der ønsker fortrinsstilling, kan gøre fortrinsstillingen gældende til den 1. udbudspris, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 10/11-09 fra Aage V. Jensen Naturfond, herunder artiklen »Ejerskabet til fremtidens Danmark« lagt på information.dk den 26. juli 2007, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om oversendelse evalueringsrapporten om fortrinsstilling, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om konsekvenserne af forslaget om selskabers ret til erhvervelse af landbrugsejendomme, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om størrelsen af bedrifter som følge af lovforslaget, til fødevare-

-
- reministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om konsekvenserne af at ophæve uddannelseskra-
vet for ejere og
forpagtere af landbrugsejendomme, til fødevareministeren, og mini-
sterens svar herpå
- 8 Spm. om, hvordan bemyndigelsen til at fastsætte bestemmelser om
uddannelseskra-
v vil blive udmøntet, til fødevareministeren, og mini-
sterens svar herpå
- 9 Spm. om nedsætte af en arbejdsgruppe, der skal analysere konsekven-
serne af forslaget om selskabers ret til erhvervelse af landbrugsejen-
domme m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om konsekvenserne af forslaget om at indføre en upersonlig
bopælspligt, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om reglerne om beboelse af andre ejendomme på landejen-
dommen end den, som den upersonlige bopælspligt vedrører, til føde-
vareministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om sikring af, at primærerhverver altid kan få 60 pct. af det er-
hvervede areal, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om ændringsforslag, der indebærer, at ejendomsforholdene hos
primærkøber og fortrinsstillede på annonceringstidspunktet skal være
gældende for afgørelse af fortrinstillingen, til fødevareministeren, og
ministerens svar herpå
- 14 Spm. om maksimal sagsbehandlingstid på 14 dage i sager om pris-
fastsættelse af jord, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om genoprettelsestilladelser til landbrug med landbrugspligt
m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om status for de arealer, der frigøres ved etablering af jordløs
husdyrproduktion m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar
herpå
- 17 Spm. om kommentar til henvendelsen af 19/11-09 fra Dansk Gartneri,
til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvorfor lovforslaget ikke blot går hele vejen og opretter
agroindustrielle zoner i lighed med industriområder, såfremt regerin-
gen ønsker jordløse landbrug, til fødevareministeren, og ministerens
svar herpå
- 19 Spm. om lovforslagets miljømæssige konsekvenser, til fødevaremini-
steren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om den forventede udvikling i jordpriserne som følge af lov-
forslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvor stor en del af den danske landbrugsjord, der forventes
ejet af udlændinge om 10-20 år, til fødevareministeren, og ministe-
rens svar herpå
- 22 Spm. om oversendelse af den indgåede aftale mellem regeringen og
Dansk Folkeparti om fortrinsstilling, til fødevareministeren, og mini-
sterens svar herpå
- 23 Spm. om det er muligt at tilpasse reglerne om fortrinsstilling m.v., til

fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 24 Spm. om ministerens holdning til at gøre fortrinsstillingen til en egentlig forkøbsret, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om mindste ejerandel, der skal til, for at være landmanden i et selskabet, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om at inddrage Fødevarerudvalget, når arbejdet med udformning af uddannelseskraevne tager form, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om en mere uddybende redegørelse for begrebet bestemmende indflydelse, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvilke overvejelser der lå til grund forud for indførelse af reglerne om begrænsningen af de øvrige investorer i 1999, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om formålet med ophævelsen af bopælspligten er at give selskaber bedre muligheder for at overtage landbrugsejendomme, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om indførelse af regler om en maksimal sagsbehandlingstid på 14 dage for behandling af klager over jordbrugskommissionens afgørelse m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om ændringsforslag om at lade ordet »fritliggende« udgå i § 6, stk. 1, nr. 3, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om kommentar til henvendelsen af 2/12-09 fra Aage V. Jensen Naturfond, jf. L 39 – bilag 8, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om høring vedrørende ændringsforslaget vedrørende reglerne om fortrinsstilling, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om de eksisterende krav til dyrkning af jorden også vil gælde de selskaber, som i fremtiden kommer til at kunne erhverve landbrugsbedrifter, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå